ECLI:LV:AT:2025:0610.C73673322.15.L
Lieta Nr. C73673322, SKC-380/2025

Civillietu departaments

Latvijas Republikas Senāts

RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS

Rīgā 2025. gada 10. jūnijā

Senatoru kolēģija šādā sastāvā: senators referents Gvido Ungurs, senatori Ināra Garda un Normunds Salenieks

rīcības sēdē izskatīja /Persona D/ kasācijas sūdzību par Zemgales apgabaltiesas 2025. gada 10. janvāra spriedumu civillietā /Persona D/ prasībā pret /Persona E/ par ceļa servitūta nodibināšanu un /Persona E/ pretprasībā pret /Persona D/ par ceļa servitūta atzīmes dzēšanu.

Senatoru kolēģija konstatēja, ka, lai gan kasācijas sūdzība formāli atbilst Civilprocesa likuma 450.-454. panta prasībām, tomēr ir Civilprocesa likuma 464.[1] panta otrās daļas 2. punktā paredzētais pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību.

Izvērtējot kasācijas sūdzībā minētos argumentus, senatoru kolēģijai nav acīmredzama pamata uzskatīt, ka pārsūdzētajā spriedumā ietvertais lietas iznākums ir nepareizs un ka izskatāmajai lietai ir būtiska nozīme vienotas tiesu prakses nodrošināšanā vai tiesību tālākveidošanā.

Faktiski kasācijas sūdzībā norādītie apsvērumi vērsti uz pierādījumu izvērtēšanu no jauna. Lietas apstākļu konstatācija un pierādījumu izvērtēšana no jauna saskaņā ar Civilprocesa likuma 450. panta trešo daļu nav kasācijas instances tiesas uzdevums.

Kasācijas sūdzības iesniedzēja subjektīvais redzējums par kādu apstākļu un pierādījumu nozīmīgumu vai no tiesas atšķirīgs viedoklis par to pašu pierādījumu izvērtējumu, nerada pamatu tiesas secinājumu apšaubīšanai. Līdz ar to nevar būt pamats kasācijas tiesvedības ierosināšanai prasītāja motīvi, kuros apstrīdēts apelācijas instances tiesas veiktais pierādījumu novērtējums attiecībā uz piekļuves iespēju prasītāja nekustamajam īpašumam.

Savukārt saistībā ar kasācijas sūdzībā norādīto argumentu, ka ceļa servitūtu lūgts nodibināt jau esošam ceļam, kurš turklāt kalpojošā nekustamā īpašuma zemesgrāmatā ir ierakstīts atzīmes veidā, senatoru kolēģija norāda, ka nedz faktisks ceļa lietojums, nedz atzīmes veidā zemesgrāmatā izdarītais ieraksts vēl nepiešķir valdošā nekustamā īpašuma īpašniekam servitūta tiesību. Arī valdošā īpašuma īpašnieka vēlme un ērtība nav uzskatāmi par priekšnoteikumiem servitūta nodibināšanai. Ceļa servitūtu uz citai personai piederošo nekustamo īpašumu var nodibināt tikai absolūtas nepieciešamības gadījumā (sal., piemēram, *Senāta 2005. gada 8. jūnija spriedums lietā Nr. SKC-320/2005, C39125103, 2013. gada 9. oktobra sprieduma lietā Nr. SKC-458/2013, C12204010, 10.3. punkts, 2020. gada 6. aprīļa sprieduma lietā Nr. SKC-33/2020, ECLI:LV:AT:2020:0406.C12340216.5.S, 10.1. punkts, 2024. gada 5. decembra sprieduma lietā Nr. SKC-866/2024, ECLI:LV:AT:2024:1205.C73312620.29.S, 13.3. punkts*).

Konkrētajā lietā apelācijas instances tiesa nodibinājusi, ka prasītāja īpašumam ir iespējams nodrošināt piekļuvi arī no cita īpašuma. Tātad pastāv vairāku piekļuves risinājumu iespējamība un to neietekmē fakts, vai šis cits īpašums atzīstams par prasītāja laulātās atsevišķo mantu vai ietilpst laulāto kopīgajā mantā. Prasības pieteikumā lūgts nodibināt servitūtu vienā konkrētā veidā atbildētāja īpašumā, kas prasītājam liekas ērtākais un labākais, taču, kā jau norādīts iepriekš, servitūts nav nodibināms valdošā nekustamā īpašuma īpašnieka ērtības labad (sk. arī *G. Višņakova, K. Balodis. Civillikuma komentāri. Lietas; Valdījums; Tiesības uz svešu lietu. Rīga: Mans īpašums, 1998, 67. lpp.*).

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 464. panta trešo daļu un $4.^1$ daļu, $464.^1$ panta otrās daļas 2. punktu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar /Persona D/ kasācijas sūdzību par Zemgales apgabaltiesas 2025. gada 10. janvāra spriedumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senators G. Ungurs Senatore I. Garda Senators N. Salenieks